

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ocean pact - Komission meripaketti

Ympäristöneuvos Jussi Soramäki
Valtioneuvoston kanslia, Strategiaosasto

Meripaketin synty

- Euroopan Ocean Pact on komission puheenjohtaja von der Leyenin aloite ja meri- ja kalastuskomissaari Kostas Kadisille aiekirjeessä 17.9 2024 annettu tehtävä laatia meripolitiikalle horisontaalinen strategia.
- Eurooppa-neuvosto tuki maaliskuun 2025 päätelmissään meripaketin laatimista
- Komissio esitteli Ocean Pactin kesäkuussa Nizzassa pidetyssä YK:n valtamerikonferenssissa (UNOC 3)

EU:n meripolitiikka

- Tavoitteena on kehittää EU:n meripolitiikkaa, luoda toimintakehys meripolitiikalle ja varmistaa EU:n mereen liittyvien politiikkojen yhtenäisyys.
- Meripaketti koskee myös Itämerta, sillä nykykäsityksen mukaan valtameriä on vain yksi, ja reunameret kuten Itämeri ovat sen osia
- Meripaketti käsittää lähes kaikki mereen liittyvät sektorit

Meripaketissa on kuusi prioriteettia:

- merien hyvän tilan suojeleminen ja ennallistaminen
- kestävän sinisen talouden kilpailukyvyn tehostaminen
- rannikkoalueiden, saariyhteisöjen ja syrjäisimpien alueiden tukeminen
- merentutkimuksen, meritiedon ja meriosaaminen sekä innovaatioiden edistäminen
- merenkulun turvatoimien ja merellisen puolustuksen edistäminen perusedellytyksenä
- EU:n meridiplomatian ja sääntöpohjaisen valtamerien hallinnon edistäminen

Komission meripaketti

- Meripaketti on selkeä EU:n meripolitiikan edistysaskel ja sen holistinen ja horisontaalinen lähestymistapa on hyvä
- Meripaketin neljää keskeistä periaatetta ovat keskeisiä: maalta-merelle lähestymistapa, varovaisuusperiaate, tieteeseen perustuva päätöksenteko ja ekosysteemilähestymistapa
- Maalta-merelle lähestymistapa on keskeinen valuma-alueelta tulevan ravinne- ja haitta-ainekuormituksen sekä niiden aiheuttamien haittavaikutusten, kuten rehevöitymisen hallinnassa ja vähentämisessä.

Ocean Act

- Komissio tulee vuonna 2026 tekemään esityksen uudesta lainsäädännöstä (Ocean act)
- Ocean Act perustuu merialuesuunnitteludirektiivin tarkistukseen.
- Uusi säädös tulee merkittävästi laajentamaan direktiivin soveltamisalaa ja siitä tulee yksi keskeisistä strategiaa toimeenpanevista säädöksistä.
- Komission mukaan Ocean Actiin tullaan sisällyttämään useita meriin kohdistuvia tavoitteita
- Tavoitteena on myös varmistaa tehokas ja yhtenäinen toimeenpano ja samalla vähentää hallinnollista taakkaa.

Komission meripaketti

- Itämeri on mainittu kiireellisenä painopisteenä. Lisäksi sekä arktiselle alueelle että Välimerelle ja Mustalle merelle tullaan kiinnittämään erityistä huomiota
- Tavoitteena on, että merialuesuunnittelu ja muut toimenpiteet tapahtuisivat koordinoitusti yksittäisten kansallisten suunnitelmien lisäksi koko merialueen kuten Itämeren näkökulmasta
- Päätöksenteon tueksi laaditaan vuoteen 2027 mennessä yhtenäinen merien havainnointijärjestelmä (EU Ocean Observation Initiative)
- Meripaketti sisältää lisäksi paljon muita aloitteita ja viittauksia strategioihin, jotka liittyvät rannikkoalueisiin, siniseen talouteen, merten taloudellisen käytön yhteensovittamiseen, meriin liittyvään tietoon ja innovaatioihin sekä investointeihin ja merenkulun turvatoimiin

Komission meripaketti –paljon hyvää

- Meripaketissa painotetaan myös merelliseen turvallisuuteen liittyviä näkökantoja ja EU:n yhteisten suorituskykyjen tehokasta käyttöä meri-alueen uhkiin vastaamiseksi
- On tärkeää, että EU vastaa vahvasti ja yhtenäisesti Venäjän varjolaivaston aiheuttamaan uhkaan Itämeren alueella ja kasvattaa merikaapeleiden ja -putkien turvallisuutta ja resilienssiä
- Merialueen valvonnassa ja reagointikyvyssä korostuu eri toimijoiden tiivis yhteystyö. Siviili-sotilasyhteistyön kehittäminen on tärkeää kuten myös merialueiden valvonnan yhteisen tietojenvaihtoympäristön CISE:n kehittäminen

Komission meripaketti –seuraavat toimet

- Meripaketti esiteltiin Euroopan parlamentin täysistunnossa kesäkuussa
- Ympäristöneuvosto käsittelee meripakettia kokouksessaan 21.10. (Meripaketti: Merten biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen, keskustelu)
- EU:n neuvoston puheenjohtaja Tanska valmistelee neuvoston päätelmiä meripolitiikkatyöryhmässä, tavoitteena hyväksyä ne marras-joulukuussa
- → komissio ryhtyy toimeenpanemaan meripakettia